

Fibernät – Bygdeprojekt och ”Den nya standarden”

Vi är vana här i bygden att göra saker och ting själva, för vi vet att annars blir det inte gjort. Ofta gör vi det tillsammans för allas bästa, och många gånger ideellt. Bygdegårdar, bio, vägunderhåll, affärer/butiker, strandstädning, idrottsaktiviteter, caféer, restauranger, barnläger, åldringsvård, midsommarfirande, hembygdsfester, företagshotell. Ja, listan kan göras mycket lång.

Nu är det dags att bygga ett fibernät! Ett jätteprojekt på mer än 10 milj. kr som vi gör ideellt.

För bygdens skull hoppas vi att alla går med – och att alla hjälper till med allt som behöver göras för att det skall lyckas!

Argumenten för fibernät är många. Några av de vi tycker är viktigast är:

- **Fibernätet gör bygden attraktivare** för barnfamiljer, ungdomar och företagare att bo och verka i – ja rent av en nödvändighet för att få folk att flytta hit eller bo kvar!
- Fiber kommer inom några år att bli **”den nya standarden”** - lika självklart som telefon och TV.
- Vi är i ett **naturligt teknikskifte** och det man övergår till är fiber för att kunna utnyttja flera av dagens TV- och bredbandstjänster och framtidens samhälls- och servicetjänster. Kommer du att behöva trygghetslarm någon gång? Se då till att ha fiber indragen!
- Dagens telefon och bredband via **ADSL kommer att försvinna!** Telia investerar inte i det längre.
- Det kostar **bara 16.500 kr** att få in fiber i huset (ungefär vad en bra platt-TV kostar!)
- Erfarenheterna i socknar som byggt är att många som inte gått med ångrar sig ganska snart – och det är **mycket dyrt att dra in i efterhand**, oftast 40-50 000 kr men ibland upp mot 100 000.
- **Fastighetens värde höjs** så man får pengarna tillbaka flerdubbelt vid en försäljning – och skall du **hyra ut** är en bra internetanslutning, dvs. **fiber, ”ett måste”**.
- Även om du inte tycker att du behöver fiber så rekommenderar vi starkt att **dra in fibern nu**, utan att ta något abonnemang, så är det enkelt och billigt att sätta igång när det blir aktuellt.
- 4G fungerar skapligt idag – när vi inte är så många här – sommartid fungerar det mycket sämre! Det skulle behövas väldigt många master om alla skulle ha bra täckning hela tiden.

NYA MÖJLIGHETER

- **Larmutrustningar** finns av olika slag. Inbrott, brand, översvämning, värme.
- Hemtjänst och **trygghetslarm** fungerar.
- **Övervakningssystem**, så du vet vad som händer i ditt sommarhus eller hem.
- **”Smarta hus”**, sätt på värmen i god tid innan du skall till sommarstugan osv.
- **Arbete och utbildning på distans**. Med 100 Mbit kan du ”skajpa” (Skype) på riktigt.

ÖVRIGT

- **Vi själva äger nätet**, och kan därmed avsevärt hålla ner kostnaderna/priset på sikt.
- Vi hjälps åt och tar inget betalt. Markägarna upplåter sin mark utan kostnad (i alla fall nu när vi bygger det gemensamma nätet, för senare tillkommande ledningar vill de kanske ha betalt).
- **Fibernäten är mycket driftssäkra**, till skillnad från de mobila näten. Elektroniken i fibernätet kommer att ha batteribackup för att förbli avbrottsfri. Du kan enkelt ha en egen sk. UPS (batteribackup) i din egen fastighet så fungerar nätet vid strömavbrott.
- **Kollektivt abonnemangsavtal** (för dem som vill) **för endast 350 kr per månad**. Då ingår TV med perfekt mottagning, telefon (behåller ditt gamla nr) och internet 100/10 Mbit. Operatören betalar föreningen en näthyra som gör anslutningen billigare för alla.
- Öppet nät (för dem som hellre vill ha det). Köp abonnemang till ordinarie pris som idag.

SVAR på vanliga argument mot fiber

- *Men utvecklingen går ju framåt – det här blir snart omodernt!*
 - Ingen har ännu kommit på något snabbare än ljuset, så det här **kommer att vara det snabbaste och säkraste i väldigt många år.**
 - Och låter du bli att köpa en ny telefon eller bil? Den blir garanterat omodern väldigt snabbt!
- *Jag har 3G och/eller 4G och det fungerar bra!*
 - Ja, det funkar skapligt idag men när många är igång samtidigt försämras det mycket snabbt. Skall 4G ha hög kapacitet måste det till många master – och alla master måste ha fiber. Vem skall ha råd att sätta upp alla master här ute på landet – och vill vi ha dem?
 - Mobila nät** är ett komplement som vi såklart skall ha men det **kan inte ersätta ett fast nät.**
- *Det kommer både 5G och 6G!*
 - Visst, det kommer såklart så småningom, men det tar ännu många år och blir anpassade för tätbebyggda områden.
 - Dessutom har de mobila systemen begränsningar i sändhastigheten (upplänken). Fibertekniken är lika snabb upp som ner och gör det möjligt att ha samma hastighet åt båda hållen. Bra om man också vill/behöver skicka stora mängder bilder, fjärrövervaka sommarstugan med mera. I dagsläget kostar det extra men i framtiden kanske det blir standard, vad vet man.
 - Även experter inom branschen säger att **mobilt kommer alltid att vara långsammare, dyrare och mindre säkert** eftersom många delar på kapaciteten i masterna och i etern.
- *Satellit och parabol kommer att bli framtiden!*
 - Nja, de är bra för mottagning av t.ex. TV men ganska dyrt OCH framförallt bara envägs kommunikation. Det går inte att skicka t.ex. mejl eller bilder via satellit – man kan bara ta emot.
- *Det kostar att få in fibern!*
 - Ja, det kommer att kosta 16.500 kr men det kompenseras av en lägre månadskostnad för de flesta OCH det är en investering i fastigheten som ökar i värde.
 - Bankerna har fiberlån utan säkerhet om du inte kan få låna på huset.
- *TV går att se med hjälp av vanlig antenn!*
 - Ja, men via fibernätet har du inga störningar och perfekt bild. Dessutom fler kanaler billigare. Du får också HD-TV utan att skaffa parabol. Sen har du telefon och internet till barnbarnen på köpet!
- *När strömmen har försvunnit funkar inte telefonen!*
 - Det gör den visst det, men du måste själv ha en UPS (batteribackup) för att det skall fungera. Fibernätet har, precis som dagens telefonstationer, batteribackup.
 - Dessutom fungerar inte mobiltelefonen heller så lång stund vid strömavbrott. När hela elnätet är ur funktion så funkar nästan ingenting.
- *Jag väntar och ser hur fibernätet funkar!*
 - Det går ju såklart, MEN då kommer anslutningskostnaderna att bli avsevärt högre. Det är mycket dyrt att dra in i efterhand, ofta 40-50 000 kr men ibland upp mot 100 000.
- *Jag är så gammal och ser så lite på TV och ringer bara lite!*
 - Men dina barnbarn och släktingar kanske inte träffar dig så ofta. Nu kan ni både prata med varandra, och snart se varandra när bildtelefonerna kommer.
 - Dessutom kommer det kanske och hälsar på oftare när du har en bra uppkoppling!
 - Hemtjänsten och vårdcentralen kan utnyttja fibernätet för att öka tryggheten för dig.
 - Dina släktingar kanske vill bidra ekonomiskt.